

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlášené: 28.06.1988

Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1988

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

115

ZÁKON

České národní rady

ze dne 27. června 1988,

kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČI. I

Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění zákona České národní rady č. 33/1970 Sb., o finančních správách, zákona České národní rady č. 57/1971 Sb., kterým se mění zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, zákona České národní rady č. 116/1971 Sb., o výborech a komisích lidové kontroly, zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy, zákona České národní rady č. 49/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost místních národních výborů ve střediskových obcích, zákona České národní rady č. 137/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost městských národních výborů na některých úsecích státní správy, a zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 se za první větu vkládá nová věta, která zní: „K uspokojování hmotných a kulturních potřeb občanů zakládají státní podniky, řídí své státní hospodářské organizace, zřizují a spravují rozpočtové a příspěvkové organizace a zařízení (dále jen “organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem.”).“.
2. V § 6a se vypouštějí odstavce 3 a 4.
3. § 7 zní:

§ 7

(1) Vůči organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, vykonává národní výbor ve svém územním obvodu státní správu. Zvláštní předpisy upravující jednotlivé úseky státní správy stanoví, v kterých případech se musí tyto organizace řídit opatřeními národních výborů. Národní výbory v rozsahu jim svěřené působnosti kontrolují, jak tyto organizace plní povinnosti uložené jim zvláštními předpisy upravujícími jednotlivé úseky státní správy.

(2) Národní výbory koordinují a kontrolují činnost organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, pokud jde o vnitřní obchod a poskytování dalších služeb pro obyvatelstvo, bytovou výstavbu a údržbu bytového majetku, tvorbu a ochranu životního prostředí, závodní stravování a rozvoj kultury, tělesné výchovy, sportu a rekreace. Ustanovení § 6 odst. 3 věty druhé a třetí platí obdobně.

(3) Organizace, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, se podílejí na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územních obvodů národních výborů. Jsou povinny spolupracovat s národními výbory a v případech stanovených zvláštními předpisy předkládat jim k zaujetí závazného stanoviska podklady o připravovaných investicích a jiných důležitých opatřeních, které národní výbory potřebují k zabezpečování celkového rozvoje kraje, okresu, města a obce.

(4) Národní výbory vymezují organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, jejich podíl na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje svého územního obvodu a na tvorbě a ochraně životního prostředí způsobem a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony a kontrolují, jak tyto organizace plní své povinnosti k zabezpečení potřeb komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územních obvodů národních výborů a povinnosti k rozpočtům národních výborů.

(5) Národní výbory iniciativně upozorňují organizace, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, na nedostatky ve využívání jimi obhospodařovaných prostředků a požadují od nich vyjádření k těmto upozorněním...

4. § 14 odst. 2 zní:

“(2) Poslanec skládá nejméně jednou ročně voličům účty ze své činnosti...”

5. V § 15 v odstavci 1 v písmenu c) se slova “organizací a zařízení řízených,” nahrazují slovy “organizací založených, řízených,”

V písmenu d) se slova “organizací a zařízení řízených,” nahrazují slovy “organizací založených, řízených,” a vypouštějí se slova “nebo zařízení,”

V písmenu e) se slova “socialistických organizací, které národní výbor neřídí ani nespravuje,” nahrazují slovy “organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,”

6. V § 16 v odstavci 1 písmeno b) zní:

„b) podávat voličům zprávy o své práci v národním výboru, o vyřízení jejich podnětů a připomínek a informovat o výkonu své poslancecké funkce organizací sdruženou v Národní frontě, která ho navrhla za kandidáta pro volby do národního výboru;“

V odstavci 2 se na konci věty připojují slova „a zúčastňovat se jejich jednání.“

7. V § 17 v odstavci 1 se ve druhé větě vypouštějí slova „a poskytnout mu za tím účelem potřebné pracovní volno“.

V odstavci 2 třetí věta zní: „Ostatním poslancům a členům komisí, kteří nejsou poslanci, poskytne organizace, k níž jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, potřebné pracovní volno s náhradou mzdy; vláda stanoví nařízením, ve kterých případech mohou od národního výboru obdržet ještě odměnu za výkon funkce.“

Odstavec 3 zní:

„(3) Poslanec národního výboru může při výkonu funkce užívat bezplatně hromadných dopravních prostředků v rozsahu a za podmínek, které stanoví vláda nařízením. Vláda též podrobněji upraví nařízením poskytování odměn a náhrad skutečných výdajů poslancům.“

8. V § 21 se z úvodní věty vypouštějí slova „zřizovat a“.

9. V § 22 se v odstavci 1 za slovo „Řízení“ vkládá slovo „státní“ a vypouštějí se slova „do správy“.

10. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který zní:

„§ 22a

Založí-li národní výbor k obstarávání činnosti uvedené v § 21 státní podnik, má k němu práva a povinnosti zakladatele podle zvláštních předpisů.1) Ustanovení § 7 a § 22 odst. 3

platí obdobně; povinnost národního výboru nahradit majetkovou újmu upravují zvláštní předpisy.2)“.

11. Dosavadní § 22a se označuje jako § 22b, který zní:

„§ 22b

Ředitel státního podniku, jehož zakladatelem je národní výbor, odpovídá za činnost podniku a za výsledky jeho hospodaření národnímu výboru, který jej založil, a pracovnímu kolektivu státního podniku.3) Ředitel (vedoucí) organizace (zařízení), zřízené k plnění úkolů podle § 21, odpovídá za její činnost radě národního výboru “.

12. Dosavadní § 22b se označuje jako § 22c, který zní:

„§ 22c

Místní národní výbory a městské národní výbory udělují jednotlivým občanům povolení k prodeji zboží a k poskytování jiných služeb. Rozsah služeb, které mohou občané poskytovat na základě povolení národních výborů, podmínky pro jejich povolování, obsah žádosti občana o udělení povolení, náležitosti tohoto povolení, povinnosti občanů poskytujících služby a odnímání udělených povolení a jejich zánik upraví vláda nařízením.“.

13. § 23 zní:

„§ 23

Národní výbory kontrolují činnost organizací řízených nebo spravovaných národními výbory nižšího stupně.“.

14. V § 24 v odstavci 1 v písmenu b) se vypouštějí slova „v rozsahu a za podmínek stanovených vládou“.

V odstavci 2 se slova „jimi řízené a spravované organizace,“ nahrazují slovy “organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem,“.

15. Za § 24a se vkládají nové § 24b, § 24c a § 24d, které znějí:

““§ 24b

Národní výbory vydávají potvrzení a vyhotovují zprávy pro potřeby občanů, státních orgánů a organizací, jen stanoví-li tak obecně závazný právní předpis.

§ 24c

(1) Dojde-li v důsledku živelné pohromy nebo jiné mimořádné události k ohrožení hospodářského nebo veřejného života v obci nebo ve městě, může místní národní výbor ve střediskové obci, městský národní výbor a v obcích, v nichž tyto národní výbory nepůsobí, okresní národní výbor uložit socialistickým organizacím povinnost poskytnout osobní a věcnou pomoc při odstraňování následků této události, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Na ukládání této povinnosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(2) Organizaci, která poskytla osobní a věcnou pomoc, náleží náhrada účelně vynaložených nákladů. Právo na náhradu nákladů může oprávněná organizace uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy je zjistila, nejpozději do dvou let od jejich vzniku; jinak toto právo zanikne. Právo na náhradu nákladů se uplatňuje u národního výboru, který povinnost podle odstavce 1 uložil. Tento národní výbor o náhradě nákladů rozhoduje a tuto náhradu poskytuje.

(3) Nesplní-li organizace ve stanovené lhůtě bez vážného důvodu povinnost uloženou podle odstavce 1, může jí národní výbor uložit pokutu do 200 000 Kčs. Nebyla-li uložena povinnost splněna ani v nově stanovené lhůtě, může národní výbor uložit pokutu opětovně. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy došlo k nesplnění uložené povinnosti.

(4) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil.

§ 24d

(1) Organizaci, která neudrzuje čistotu a pořádek na jí užívaném pozemku a tím naruší vzhled obce nebo města, může místní národní výbor a městský národní výbor uložit pokutu do 20 000 Kčs.

(2) Organizaci, která znečistí veřejné prostranství nebo odkládá věci mimo vyhrazená místa, může místní národní výbor a městský národní výbor uložit pokutu do 50 000 Kčs.

(3) Pokutu lze uložit, nestanoví-li zvláštní zákon za jednání uvedená v odstavcích 1 a 2 jinou sankci. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy došlo k jednáním uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(4) Pokuta je příjmem národního výboru, který ji uložil... ..

16. § 25 odstavec 2 zní:

“(2) Místní národní výbor

- a) spravuje základní školu, školská zařízení a zařízení sociální péče v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy, místní lidovou knihovnu a podle místních podmínek další kulturní zařízení;
- b) spravuje místní komunikace a veřejné osvětlení a obstarává podle místních podmínek další veřejně prospěšné a jiné služby pro obyvatelstvo (§ 21), a to i pro obyvatelstvo spádového území; za tím účelem zřizuje a zrušuje drobné provozovny a může založit i státní podnik;
- c) vyjadřuje se k založení a zániku státních podniků, společných podniků a družstevních podniků, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti,⁴⁾ mají-li sídlo v jeho územním obvodu; dále se vyjadřuje ke vzniku a zániku jednotných zemědělských družstev, bytových, spotřebních, výrobních, popřípadě jiných družstev, k jejich rozvoji a k zásadním změnám předmětu jejich činnosti,⁵⁾ mají-li sídlo v jeho územním obvodu;
- d) dává souhlas k rozmístění prodejen, jakož i provozoven nebo zařízení dalších služeb, k zahájení a ukončení jejich činnosti, k omezení nebo zrušení jimi poskytovaných služeb; po projednání s organizací stanoví prodejní dobu v prodejnách a provozní dobu v provozovnách a nařízeních služeb; činí dále opatření k zajištění řádného zásobování a poskytování služeb občanům;
- e) vykonává státní správu na dalších vymezených úsecích, zejména na úseku ochrany životního prostředí, evidence obyvatelstva, vedení matrik, požární ochrany, výstavby, hospodaření s byty a nebytovými prostory, ochrany rostlinné a živočišné výroby a ochrany zemědělského půdního a lesního fondu;
- f) plní úkoly spojené s provozem místních veřejných skládek v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy...

17. § 25a zní:

“§ 25a

Místní národní výbor ve střediskové obci mimo působnost, která podle tohoto zákona (§ 25) a podle zvláštních zákonů přísluší místnímu národnímu výboru,

- a) zřizuje a spravuje zařízení pro správu a údržbu domovního majetku nebo zakládá k tomu účelu státní podnik, je-li to vzhledem k rozsahu tohoto majetku účelné; řídí své státní hospodářské organizace poskytující služby občanům nebo vykonávající správu a údržbu domovního majetku;
- b) vyjadřuje se k návrhům koncepcí rozvoje okresu, střednědobých a prováděcích hospodářských plánů a rozpočtu okresního národního výboru; okresní národní výbor je povinen projednávat tyto návrhy s místními národními výbory ve střediskových obcích a informovat je o schválených koncepcích, hospodářských plánech a rozpočtu a o jejich plnění;
- c) ve vztahu k organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,
 1. vyžaduje zprávy o jejich činnosti, pokud se dotýká životních podmínek obyvatelstva obce a úkolů místního národního výboru při rozvoji jejího území;
 2. požaduje zjednání nápravy při zjištění nedostatků v jejich činnosti, pokud došlo k porušení socialistické zákonitosti nebo celospolečenských zájmů a tím k ohrožení oprávněných potřeb nebo životních podmínek obyvatelstva obce; organizace jsou povinny oznámit národnímu výboru ve lhůtě jím určené, jak a do kdy zabezpečí odstranění nedostatků;
 3. navrhuje uložení kárného opatření nebo jiného postihu pracovníkovi odpovědnému za nedostatky, které nebyly odstraněny ve lhůtě oznámené organizací národnímu výboru;
 4. při závažných nebo opakovaných nedostatecích v činnosti provozoven a zařízení může předkládat návrhy na potřebná kádrová opatření. "

18. § 26 odstavce 2 a 3 znějí:

“(2) Městský národní výbor mimo působnost, která přísluší místnímu národnímu výboru ve střediskové obci nebo která byla městským národním výborům svěřena zvláštními zákony, může zakládat státní podniky, řídit své státní hospodářské organizace nebo zřizovat a spravovat jiné organizace a zařízení, které jsou potřebné k uspokojování potřeb občanů. Městský národní výbor první kategorie zakládá nebo zřizuje zejména organizace obstarávající placené služby, veřejně prospěšné služby a správu a údržbu domovního majetku.

(3) Městský národní výbor dále

- a) ve vztahu k organizacím, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje,
 1. zaujímá stanovisko k záměrům, koncepcím a jiným opatřením, pokud se dotýkají rozvoje a výstavby města a potřeb občanů;
 2. vydává souhlas k umístění organizace nebo její části (závodu, provozovny apod.) na území města;
 3. posuzuje programy sociálního rozvoje organizací z hlediska jejich návaznosti na hospodářský, sociální a kulturní rozvoj města a zaujímá k nim stanovisko;
 - b) vyjadřuje se k návrhům závazných stanovisek, která vydávají příslušné orgány státní správy k návrhům na rozmístění vybraných investic, zejména z hlediska nároků na přírodní zdroje, bytovou výstavbu, vlivu na tvorbu a ochranu životního prostředí...
Vypouští se odstavec 4 a odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.
19. V § 27 v odstavci 4 se vypouští část věty za středníkem.

V odstavci 5 druhá věta zní: “Může založit státní podnik nebo řídit organizaci obstarávající některou z činností uvedených v § 21, slouží-li k uspokojování potřeb více obcí a lze-li je na tomto stupni účelněji řídit...”

Za odstavce 5 se vkládá nový odstavec 6, který zní:

“(6) Založení státního podniku, jehož je okresní národní výbor zakladatelem, rozvoj podniku, zásadní změnu předmětu jeho činnosti a zánik státního podniku⁴) projednává okresní národní výbor s místním národním výborem nebo městským národním výborem, v jehož územním obvodu je sídlo státního podniku...“

20. V § 28 odstavec 2 zní:

„(2) Krajský národní výbor vydává závazná stanoviska k návrhům na rozmístění vybraných investic podle zvláštních předpisů.“

V odstavci 5 první věta zní: „Krajský národní výbor může, je-li to účelné, zakládat státní podniky nebo řídit své státní hospodářské organizace, popřípadě zřizovat, řídit nebo spravovat jiné organizace, které slouží k uspokojování potřeb více okresů nebo krajů nebo poskytují zvlášť specializované služby.“

Za odstavce 5 se vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Založení státního podniku, jehož je krajský národní výbor zakladatelem, rozvoj podniku, zásadní změnu předmětu jeho činnosti a zánik státního podniku⁴) projednává krajský národní výbor s místním národním výborem nebo městským národním výborem, v jehož územním obvodu je sídlo státního podniku.“

21. Nadpis oddílu 3 zní:

„Plán, rozpočet a hospodaření s majetkem“.

22. V § 30 v odstavci 2 se; vypouštějí slova „popřípadě jejich okruh rozšiřuje“.

23. V § 31 odstavec 1 zní:

(1) Rozpočet národního výboru obsahuje ve stanoveném členění příjmy a výdaje národního výboru a jeho rozpočtových organizací, včetně finančních vztahů ke státním podnikům, jejichž je zakladatelem, a k jeho státním hospodářským a příspěvkovým organizacím...“

24. V § 32 odstavec 1 písmeno a) zní:

„a) příjmy od státních podniků založených národním výborem a od organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy,“.

25. Za § 34 se vkládá nový § 34a, který zní:

„§ 34a

Přebytky hospodaření národního výboru se mu ponechávají k využití pro další rozvoj územního obvodu.“

26. § 35 zní:

„§ 35

Národní výbor a organizace založené, řízení nebo spravované národním výborem hospodaří s majetkem v socialistickém celospolečenském vlastnictví, který slouží k plnění jejich úkolů nebo s majetkem, k němuž mají právo hospodaření.“

27. § 36 zní:

„§ 36

Národní majetek, ke kterému vykonává právo hospodaření státní hospodářská organizace řízená národním výborem, anebo národní majetek, k němuž má národní výbor právo hospodaření a využívá jej k některému z účelů uvedených v § 21, může být opatřením nadřízených orgánů převeden do hospodaření organizace, kterou národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje tehdy, vznikne-li pochybnost o tom, které organizaci přísluší právo hospodaření s tímto majetkem, nebo jde-li o nemovitý majetek, jehož je třeba k uskutečnění stavby, jejího užívání nebo k provedení asanace.“.

28. V § 38 se slova „dále v otázkách zřizování a řízení svých hospodářských organizací (§ 21 a 22), v otázkách správy majetku (§ 35 a 36)“ nahrazují slovy „dále při výkonu práv a povinností zakladatele státních podniků (§ 22a), řízení svých státních hospodářských organizací (§ 21 a 22), hospodaření s majetkem (§ 35 a 36)“.

29. V § 39 odstavec 2 zní:

„(2) Plenárnímu zasedání národního výboru je vyhrazeno

- a) schvalovat dlouhodobé koncepce rozvoje územního obvodu národního výboru; jde-li o krajský národní výbor, schvalovat též návrhy dlouhodobých oblastních výhledů a návrhy střednědobých a prováděcích oblastních plánů;
- b) schvalovat střednědobé a prováděcí hospodářské plány národního výboru a hodnotit jejich plnění, stanovit celkové vztahy k plánu a rozpočtu národních výborů nižších stupňů;
- c) schvalovat volební programy Národní fronty a kontrolovat jejich plnění;
- d) schvalovat územní plány;
- e) schvalovat rozpočet a závěrečný účet národního výboru a rozhodovat o přijetí půjčky nebo úvěru;
- f) zakládat státní podniky, rozhodovat o jejich zániku, slučovat a zrušovat státní hospodářské organizace a zřizovat, slučovat a zrušovat rozpočtové a jiné organizace a zařízení národního výboru;
- g) rozhodovat o územních změnách a o vytvoření jednoho národního výboru pro několik obcí;
- h) stanovit počet poslanců národního výboru, počet a hranice volebních obvodů;
- ch) zřizovat a rušit komise, odbory a jiné orgány národního výboru, určovat dělbu práce mezi orgány národního výboru, schvalovat jednací řád plenárního zasedání, výboru lidové kontroly a organizační řád národního výboru;
- i) volit předsedu, místopředsedy a tajemníka národního výboru, další členy rady, dále předsedy, tajemníky a další členy komisí národního výboru, jakož i odvolávat je z funkce;
- j) volit předsedu, místopředsedu a další členy výboru lidové kontroly národního výboru a odvolávat je z funkce, jakož i schvalovat plán činnosti tohoto výboru; projednávat výsledky důležitých kontrol a návrhy na opatření;
- k) ustanovovat vedoucí odborů a hygienika a odvolávat je z funkce, jakož i ustanovovat a odvolávat z funkce náčelníka správy Sboru požární ochrany na návrh náčelníka správy Sboru požární ochrany vyššího stupně;
- l) usnášet se na obecně závazných nařízeních národního výboru;
- m) volit a odvolávat z funkce soudce z lidu;
- n) usnášet se o přenesení působnosti národního výboru na národní výbory nižších stupňů podle zvláštních předpisů;
- o) udělovat čestné občanství obce (města) a ceny národního výboru.“.

30. § 40 zní:

„§ 40

(1) Národní výbor může rozhodnout, že některé základní otázky života obce nebo města nebo činnosti národního výboru předloží před svým rozhodnutím, k projednání občanům; učiní tak vždy, jde-li o dlouhodobou (konceptci rozvoje územního obvodu, volební program Národní fronty, územní plán obce nebo města, návrh rozpočtu národního výboru, závažné územní změny (zejména sloučení, rozdělení nebo zrušení obce) nebo vytvoření jednoho národního výboru pro několik obcí, návrhy obecně závazných nařízení, pokud významnou měrou upravují práva a povinnosti občanů a zásadní změny v obchodní síti a síti služeb. Národní výbor může rozhodnout, že některé základní otázky života obce nebo města předloží před svým rozhodnutím k vyjádření organizacím sdruženým v Národní frontě.

(2) Národní výbor v úzké součinnosti s organizacemi sdruženými v Národní frontě zajistí, aby občané měli možnost se s navrhovanými opatřeními řádně seznámit. Občané uplatňují svoje připomínky na veřejných shromážděních, na schůzích občanských výborů, prostřednictvím organizací sdružených v Národní frontě, prostřednictvím svých poslanců nebo písemným podáním národnímu výboru.“.

31. V § 42 odstavec 1 zní:

„(1) Plenární zasedání národního výboru se schází nejméně čtyřikrát do roka k řádnému zasedání.“.

32. V § 45 za odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Předseda národního výboru má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsného odznaku se státním znakem. Rada národního výboru může stanovit, v kterých případech může tohoto odznaku užívat jiný poslanec národního výboru.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

33. V § 46 odstavec 2 zní:

„(2) Rada národního výboru zejména

- a) rozpracovává a zabezpečuje plnění úkolu, jež vyplývají z usnesení národního výboru, rad národních výborů vyšších stupňů a z usnesení vlády; projednává a řeší iniciativní návrhy komisí, poslanců, odborů a jiných orgánů národního výboru a národních výborů nižších stupňů a jejich rad; organizuje práce na přípravě plánu a rozpočtu národního výboru a projednává jejich návrhy;
- b) hodnotí výsledky činnosti organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, jmenuje a odvolává jejich vedoucí, stanoví jejich plat a zásady jejich hmotné zainteresovanosti; jmenuje a odvolává též hlavní kontrolory těchto organizací;
- c) připravuje návrhy dlouhodobých oblastních výhledů a návrhy střednědobých a prováděcích oblastních plánů;
- d) koordinuje přípravu závazných stanovisek připravovaných orgány národního výboru;
- e) navrhuje a koordinuje přípravu sdružování prostředků a činností;
- f) plní vůči státním podnikům založeným národním výborem úkoly zakladatele podle zvláštních předpisů, pokud nejsou vyhrazeny plenárnímu zasedání (§ 22b a 39) nebo komisi národního výboru § 54);
- g) vymezuje způsobem a v rozsahu stanoveném zvláštními zákony podíl organizací na zabezpečování komplexního ekonomického a sociálního rozvoje územního obvodu národního výboru a na tvorbě a ochraně životního prostředí;

- h) řídí a sjednocuje činnost komisí národního výboru a vytváří podmínky pro jejich práci; zabezpečuje a kontroluje projednávání a řešení jejich návrhů, podnětů a připomínek;
 - ch) vytváří příznivé podmínky pro účinnou práci poslanců národního výboru;
 - i) řídí činnost odborů, správních komisí a zvláštních orgánů národního výboru, ukládá jim úkoly, dozírá na jejich plnění a dbá na racionalizaci jejich činnosti; stanoví pracovní náplň odborů, jejich vnitřní organizaci a počty pracovníků; stanoví zásadní úkoly v kádrové práci, pečuje o růst kvalifikace pracovníků odborů a stanoví plat vedoucím odborů a vedoucím zvláštních orgánů (§ 63b),
 - j) kontroluje a hodnotí výkon státní správy orgány národního výboru a orgány národních výborů nižších stupňů;
 - k) řídí vedoucí organizací (zařízení) řízených nebo spravovaných národním výborem, které obstarávají činnosti uvedené v § 21;
 - l) ukládá socialistickým organizacím povinnost poskytnout osobní a věcnou pomoc při odstraňování následků živelné pohromy nebo jiné mimořádné události (§ 24c);
 - m) jde-li o radu místního národního výboru nebo městského národního výboru, vyjadřuje se k založení a zániku státních podniků, společných podniků a družstevních podniků, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti;4) dále se vyjadřuje ke vzniku a zániku jednotných zemědělských družstev, bytových, spotřebních, výrobních, popřípadě jiných družstev, k jejich rozvoji a zásadním změnám předmětu jejich činnosti;5)
 - n) uděluje veřejná uznání;
 - o) schvaluje svůj jednací řád a pracovní řád národního výboru;
 - p) hodnotí výsledky socialistické soutěže organizované národním výborem.“.
34. Za § 52 se vkládá nový § 52a, který zní:

„§ 52a

Nevyplývá-li ze zvláštních předpisů jinak, organizační řád národního výboru stanoví, kdo plní úkoly vedoucího organizace podle zvláštních předpisů na jednotlivých úsecích činnosti národního výboru.“.

35. § 54 zní:

„§ 54

(1) Komise jako iniciativní orgány se zabývají otázkami rozvoje na svém úseku a předkládají své návrhy národnímu výboru nebo jeho radě a vyjadřují se k návrhům připravovaným pro plenární zasedání národního výboru. Vycházejí přitom ze znalosti místních podmínek, potřeb a zájmů občanů.

(2) Komise jako kontrolní orgány dozírají na činnost organizací založených, řízených nebo spravovaných národním výborem, nezasahují však do otázek jejich operativního řízení. Dozírají též na práci odborů a správních komisí, zejména na dodržování socialistické zákonnosti při výkonu státní správy a na včasnost a kvalitu vyřizování záležitostí občanů. Zjistí-li nedostatky v práci odborů, správních komisí nebo v činnosti organizací řízených nebo spravovaných národním výborem, ukládají vedoucím těchto orgánů a organizací závazná opatření k jejich odstranění. Ředitele státních podniků založených národním výborem upozorňují na zjištěné nedostatky. Pokud není zjednána náprava, předkládají příslušné návrhy radě. Komise dále sledují a kontrolují, jak se na jednotlivých úsecích činnosti národního výboru uplatňuje jeho působnost a pravomoc a jak se provádějí usnesení národního výboru a jeho rady.

(3) Komise dále kontrolují činnost organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, pokud jde o činnosti uvedené v § 7 odst. 2.

(4) Při své kontrolní činnosti se komise opírají o poznatky občanů a občanských výborů a spolupracují s nimi.

(5) Komise jako výkonné orgány činí opatření uvedená v § 38 a další opatření v otázkách svěřených jim plenárním zasedáním. Nemohou činit opatření ve věcech, které jsou vyhrazeny plenárnímu zasedání národního výboru (§ 22b a 39) anebo jeho radě (§ 46) Komise místního a městského národního výboru, který nezřídil odbory, plní i úkoly odborů.“.

36. V § 59 v odstavci 1 na konci poslední věty se slova „organizace řízené nebo spravované příslušným národním výborem“ nahrazují slovy „organizace založené, řízené nebo spravované národním výborem“.

37. V § 61 v odstavci 1 se na konci věty připojují slova „a to s přihlédnutím k rozsahu svých úkolů.“.

Vypouštějí se odstavce 2 a 3.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 2 a vypouštějí se z něj slova „a jiných útvarů zřízených místo odborů“.

38. V § 63a se slova „Ministerstvo vnitra České socialistické republiky (dále jen “ministerstvo vnitra,““ nahrazují slovy „Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky (dále jen “ministerstvo vnitra a životního prostředí,““.

39. § 64 zní:

„§ 64

Občanské výbory

(1) Městské národní výbory a obvodní národní výbory, jakož i místní národní výbory ve střediskových obcích zřizují občanské výbory. Místní národní výbory v ostatních obcích mohou zřizovat občanské výbory, vyžaduje-li to rozlehlost území a zvláštní podmínky hospodářského a kulturního rozvoje. Občané volí členy občanských výborů na veřejných shromážděních na dobu pěti let.

(2) Občanské výbory umožňují občanům uplatňovat jejich potřeby a zájmy v činnosti národního výboru a národních výboru vyšších stupňů. Občanské výbory se mohou obracet se svými návrhy, podněty a dotazy na orgány národního výboru; tyto orgány jsou povinny se jimi zabývat a informovat občanské výbory nejpozději do 30 dnů o způsobu vyřízení. Organizacím založeným, řízeným nebo spravovaným národním výborem a národními výbory vyšších stupňů mohou předkládat požadavky na řešení důležitých potřeb a zájmů občanů, zejména pokud jde o služby, opravy domovního majetku, odvoz odpadu, údržbu veřejných prostranství a veřejné zeleně; organizace jsou povinny sdělit občanskému výboru nejpozději do 30 dnů, jak budou tyto požadavky řešeny. Občanské výbory kontrolují, jak organizace plní přijatá opatření.

(3) Občanské výbory organizují účast občanů na řešení veřejných záležitostí, zejména při zvelebování obce (města), ochraně životního prostředí, ochraně bytového majetku, upevňování veřejného pořádku a socialistického soužití. Usměrnují činnost domovních komisí a domovních důvěrníků.

(4) Občanské výbory se podílejí na tvorbě, plnění a kontrole volebních programů Národní fronty. Vyjadřují se k návrhům usnesení národního výboru, která se týkají řešení potřeb a zájmů občanů.

(5) Občanské výbory mohou hospodařit s finančními prostředky, které pro národní výbor získaly svou činností nebo které jim národní výbor svěřil; tyto prostředky mohou použít jen na úhradu nákladů spojených s plněním svých úkolů.

(6) Národní výbor může v zájmu styku s občany pověřit občanské výbory plněním některých svých úkolů, nejde-li o rozhodnutí ve věcech státní správy. Pověřovat občanské výbory plněním úkolů může jen plenární zasedání národního výboru nebo jeho rada.

(7) Občanské výbory úzce spolupracují s poslanci národního výboru, pomáhají jim v jejich činnosti ve volebních obvodech a organizují ve spolupráci s nimi a organizacemi sdruženými v Národní frontě veřejná shromáždění (schůze) občanů.

(8) Zástupci organizací založených, řízených nebo spravovaných národním výborem a národními výbory vyšších stupňů jsou povinni na vyzvání poslance zúčastnit se veřejného shromáždění (schůze) občanů a schůze občanského výboru.“.

40. V § 67 v odstavci 2 písmenu c) se vypouštějí slova „stanoví systemizaci aparátu národních výborů a počty pracovníků v souhrnu za všechna odvětví řízená národními výbory“.

41. V § 67a v písmenu b) se slova „ministerstvo vnitra“ nahrazují slovy „ministerstvo vnitra a životního prostředí“.

Čl. II

Vláda České socialistické republiky může nařízením:

- a) do 31. prosince 1990 pro účely experimentálního ověřování nových prvků v pravomoci a působnosti národních výborů a ve struktuře jejich orgánů povolovat výjimky z ustanovení zákona o národních výborech
- b) upravit zřizování, postavení, právní poměry a zásady hospodaření drobných provozoven národních výborů jako právnických osob.6)

Čl. III

Zákon č. 111/1967 Sb., o hlavním městě Praze, se mění a doplňuje takto:

1. V § 16 se v odstavci 1 vypouští věta druhá.
2. V § 20 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Národní výbor hlavního města Prahy nebo obvodní národní výbor může v dohodě a místním národním výborem některé úkoly ze své působnosti přenést do působnosti místního národního výboru.“.

Čl. IV

Zrušují se:

- a) nařízení vlády České socialistické republiky č. 151/1982 Sb., o zřizování odborů a jiných útvarů národních výborů, ve znění zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- b) vyhláška ministerstva vnitra č. 161/1951 Ú. l., o odznaku pro předsedy národních výborů.

Čl. V

Předsednictvo České národní rady se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených pozdějšími zákony, pokud se tento zákon vztahuje na území České socialistické republiky.

Čl. VI

Tento zákon nabýva účinnosti dňom 1. července 1988.

Kempný v. r.

Adamec v. r.

- 1) Zákon č. 88/1988 Sb., o státním podniku.
- 2) § 26e hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 3) § 25 odst. 1 zákona č. 88/1988 Sb.
- 4) § 12 odst. 1, § 18 odst. 3 a § 22 odst. 4 zákona č. 88/1988 Sb.
§ 8 odst. 1 a § 68 až 76 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví.
§ 5 odst. 2 a § 64 odst. 2 a 6 zákona č. 94/1988 Sb., o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví.
- 5) § 8 odst. 1 zákona č. 90/1988 Sb.
§ 5 odst. 2, § 10 odst. 1 a § 19 odst. 5 zákona č. 94/1988 Sb.
- 6) § 17 odst. 2 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

